

Értkezési dátum: 2008 DEC 19.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ
Fidesz - Magyar Polgári Szövetség
Képviselőcsoportja

Kérdés

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés Elnöke részére
Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

"Számos szakmai kérdés a nemrégiben elfogadott színháztörvénnyel kapcsolatban" címmel, a Házszabály 91. §-a alapján kérdést kívánok benyújtani Dr. Hiller István oktatási és kulturális miniszterhez. Kérdésemre a választ írásban kérem.

Tisztelt Miniszter úr!

Az Országgyűlés 2008. december 8-án elfogadta az előadó-művészeti törvényt, más néven színháztörvényt. Több éves előkészítési munka után örömteli, hogy megszületett egy alapkérdéseket lefedtető szabályozás. Régi hiányt pótol a törvény, annak szükségességét mi sem vitatjuk, hiszen ez az első alkalom, hogy törvény által szabályozzuk a támogatások mértékét.

Ugyanakkor az elfogadott törvény a szakmában, és bennünk is aggályokat szül, hiszen számtalan kérdést nem tisztáz. Félő, hogy miután a támogatás elosztását a törvény nézőszámhoz köti, folytatódhat az az értékvesztési folyamat, mely évtizedek óta csak fokozódik. Azok, akik felvállalták, hogy művészeti hivatástudatuk mentén vezetik a színházat, bízva abban, hogy idővel kinevelik a közönségüket és a nézőszám így fokozatosan fog növekedni, a törvény alapján nem kapnak kellő bizalmat és háttérrel ahhoz, amit vállaltak. Ilyen helyzetben lesznek azok a színházak, melyeket ez idáig sikerült távol tartani az egyre inkább elterjedő népszínházi modelltől.

Több szakemberrel történt konzultációt követően attól tartok, a törvény nem valós értékek megteremtésére, sokkal inkább könnyebben eladható, magas nézőszámot generáló előadások, produkciók bemutatására ösztönzi a színházi vezetőket. Aggályos továbbá, hogy munkajogi kérdésekben a színháztörvény figyelmen kívül hagyja a művészeti alkotómunka specifikusságát. Amikor négy órában maximáljuk a próbaidőt, nem számolunk azzal, hogy az alkotási folyamat nem stopperrel mérhető. Elveszi a rendező szabadságát, és megtörheti a munka folyamatát, ha időkeretbe szorítjuk a próbákat. Továbbá nem számolunk azzal sem, hogy a színészek nem azonos állapotban, lelkiállapotban, felkészültséggel érkeznek a próbákra, így sok esetben azok első fél, vagy egy órája nem tud tényleges munkával telni. Ezért tett javaslatot a szakma egy etikai kódex beillesztésére, de a kérésük nem talált megértő fülekre. Továbbá tegyük hozzá, hogy a heti két szabadnap, a tizenkét órán túli foglalkoztatás kérdése nehezen alkalmazható a színház világában.

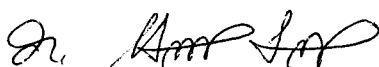
Harmadikban az is félő a törvény alapján, hogy több ponton is csorbul a szakmaiság. Ilyen lehet a színházigazgatók kiválasztásának kérdése, melyet a törvény miniszteri jogkörként fogalmaz meg. Bár némiképp megnyugtató a döntés egy Előadó-Művészeti Tanács létrehozásáról, viszont mivel a javaslattevő ez esetben is a miniszter, és a tanácsnak csak véleményezési jogkör adnak, súlytalanná is teszik ezzel.

Tisztelt Miniszter Úr! Kérdezem Öntől:

- Milyen egyeztetések történtek a színházi, előadó-művészeti szakmával a törvény előkészítése során? Ezek a szakvélemények milyen arányban kerültek bele a véglegesített tervezetbe?
- Hogyan vonnák be az érintett szakmát a miniszteri rendeletek megalkotásába, tudvalevő, hogy a törvény jelenlegi hiányosságait, a még tisztázatlan kérdéseket miniszteri rendeletekkel kívánják teljessé tenni?
- Mit tesznek annak érdekében, hogy megtörténjen a Munka Törvénykönyvéhez való igazítás, a kellő jogharmonizáció, hogy feloldhatók legyenek a színházi életben nehezen alkalmazható előírások?
- Hogyan jelenhetnek meg a jövőben a szakmai szempontok az igazgatóválasztások során?
- Pontosan milyen összetételű Előadó-Művészeti Tanácsot terveznek? Kik és milyen feltételek mellett delegálhatnak tagot a tanácsba? Konkrétan milyen feladatai lesznek az EMT-nek, s véleményezési jogkörén túl, milyen lehetősége lesz a szakmai szempontok érvényesítésében?
- Mivel ösztönözné a tárca a színházakat a magas színvonalú művészeti produkciók felvállalására, s miként harmonizálható ez az elvárás a nézőszám szerinti támogatáselosztás elvével?
- Zenés daraboknál mi indokolja, hogy minden esetben elvárják az élő zenekar szerepeltetését? Miért vonja meg a támogatást azon produkciók után, melyekhez szigorú stúdió körülmények között felvett zenei alap szükséges? A zenés darabok esetében minden alkalommal megkövetelt élő zenekar alkalmazásával fellépő pluszköltségeket milyen szinten tudja a tárca kompenzálni?
- Foglalkozik-e a minisztérium a színművészoktatás kérdésével? Hogyan kívánják rendezni az egyre szaporodó színtanodák, színiiskolák helyzetét és egyensúlyba hozni azt a munkaerőpiaci igényekkel?
- Szaklapok, eddig támogatott színművészethez köthető televíziós produkciók, illetve színházi közvetítések ügyében milyen távlati terveik vannak, ha vannak? – Ezen kérdéseket ugyan is a színháztörvény fel sem veti.

Várom megtisztelő válaszát.

Budapest, 2008. december 19.

Dr. Horváth Zsolt (Veszprém)
Fidesz - Magyar Polgári Szövetség